UCHWAŁA NR 527/XXIX/2026
RADY MIASTA PŁOCKA

z dnia 29 października 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 10 lipca 2026 r. w przedmiocie zakończenia współpracy partnerskiej Miasta Płocka z Miastem Żytomierz.

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2026 r. poz. 662 ze zm.) oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870) - Rada Miasta Płocka uchwala, co następuje:

§ 1. Wniosek zawarty w petycji z dnia 10 lipca 2026 r. w przedmiocie zakończenia współpracy partnerskiej Miasta Płocka z Miastem Żytomierz uznaje się za nieuzasadniony.

§ 2. Podejmując uchwałę o treści jak w §1 Rada Miasta oparła się na treści petycji oraz stanowisku przedstawionemu przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Płocka.

§ 3. 1. W dniu 10 lipca 2026 r. do Rady Miasta Płocka wpłynęła petycja osoby fizycznej, przedmiotem której jest postulat zakończenia współpracy partnerskiej Miasta Płocka z Miastem Żytomierz. Zdaniem autora petycji niedopuszczalna jest sytuacja, w której Miasto Płock kontynuuje współpracę partnerską z Miastem Żytomierz, w którym znajduje się szereg ulic i innych obiektów nazywanych na cześć UPA, OUN oraz przywódców i członków tych organizacji (Bandera, Szuchewycz, Konowalec) – co jest nie do pogodzenia z pamięcią o polskich ofiarach rzezi na Wołyniu. Do treści petycji odniósł się Prezydent Miasta Płocka, który pismem z dnia 28 sierpnia 2026 r. negatywnie odniósł się do jej postulatu. Wskazał, że wieloletnia współpraca, kontakty kulturalne, sportowe, wymiana młodzieży itd. są wartościami, które należy kontynuować, zwłaszcza w obliczu trwającej wojny.

2. Na posiedzeniu Komisji w dniu 15 września 2026 r. głos zabrał autor petycji. Wskazał, że poza nazywaniem ulic i zaułków imionami osób odpowiedzialnych za zbrodnie na Polakach, w Żytomierzu odbywają się wydarzenia historyczne i kulturalne jak marsze, festyny, inscenizacje, których bohaterami są np. Stepan Bandera i Jewhen Konowalec. Autor petycji wskazał nadto, że 14 czerwca 2026 r. w centrum Żytomierza odsłonięto mural Jewhena Konowalca – założyciela i pierwszego Przewodniczącego UON. Wskazała jednocześnie, że ten mural bez władz miasta nie mógłby się tam pojawić. Natomiast 18 sierpnia 2026 r. władze miasta wyraziły zgodę na ustawienie tablicy ku czci Ołeha Olżycza, jednego z kierowniczych działaczy OUN. Autor petycji podtrzymał swoje stanowisko wskazując, że Miasto Płock nie powinno utrzymywać relacji partnerskich z miastem, które gloryfikuje zbrodniarzy. Na tym samym posiedzeniu głos – w imieniu Prezydenta Miasta Płocka – zabrał również Sekretarz Miasta Płocka. Oceniając petycję wskazał, że nie może się z nią zgodzić. Wskazał, że w Żytomierzu i w obwodzie żytomierskim jest największe skupisko Polaków na Ukrainie, to jest prawie pięćdziesiąt tysięcy osób. Nie jest tak, że Miasto Płock zgadza się ze wszystkimi działaniami, które mają miejsce na terenie miasta Żytomierza, a wręcz przeciwnie. Dodał, że Pan Prezydent bardzo stanowczo wyraził zdanie, że nie zgadza się, między innymi, z takimi marszami i podkreślił, że nie ma na to zgody. Sekretarz podkreślił, że współpraca ma przede wszystkim wymiar społeczny, wymiar kulturalny, a w ostatnich latach jest to po prostu wymiar humanitarny. Dodał, że władze Płocka rozmawiają na różne tematy, nawet te niełatwe, bo te tematy też są podczas spotkań poruszane. Podkreślił, że współpraca zawsze układała się dobrze i nigdy nie było ze strony ukraińskiej żadnego sprzeciwu, jeżeli chodzi o nasze działania. Powiedział, że oprócz tego, że współpracujemy z miastem Żytomierz, to przede wszystkim współpracujemy z Polakami, którzy tam mieszkają. Przekazał, że władze miasta posiadają informacje, że władza miasta Żytomierza nie na wszystko mają wpływ. Prosił w związku z tym, żeby rozdzielić politykę międzynarodową, jeżeli chodzi o współpracę na poziomie państwa i tych relacji polsko-ukraińskich a naszą partnerską współpracę z miastem Żytomierz, bo to jest całkiem inna współpraca i ta współpraca naprawdę jest bardzo dobra. Sekretarz Miasta Płocka dodał, że władze miasta Żytomierz pomagają w zakwaterowaniu uczestników różnych projektów, w dotarciu do Polaków rozsianych po całej Ukrainie. W ocenie Sekretarza Miasta Płocka bez umowy partnerskiej znacząco trudniej byłoby realizować te ważne humanitarne, kulturalne, czy społeczne projekty.

3. W ocenie Rady Miasta Płocka wniosek zawarty w petycji jest nieuzasadniony ze względów opisanych poniżej. Rada z pełną powagą traktuje wrażliwość społeczną związaną z pamięcią o zbrodniach na ludności polskiej z lat 1943–1945, dokonanych przez formacje OUN, UPA. Zbrodnie te stanowią jeden z najtragiczniejszych epizodów w historii Polski XX wieku i nie podlegają relatywizacji. Władze samorządowe nie negują tych faktów historycznych ani nie akceptują gloryfikacji osób i organizacji odpowiedzialnych za masowe mordy na cywilnej ludności polskiej. Jednocześnie Rada Miasta Płocka stwierdza, że petycja nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ stosunki partnerskie między miastami opierają się przede wszystkim na relacjach międzyludzkich, wymianie kulturalnej, edukacyjnej, młodzieżowej oraz wsparciu humanitarnym, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkających tam Polaków. Działania te nie stanowią poparcia dla polityki historycznej partnera ani akceptacji wszystkich symboli obecnych w jego przestrzeni publicznej. W ocenie Rady to właśnie utrzymywanie relacji umożliwia prowadzenie trudnych rozmów o historii, przekazywanie polskiej perspektywy oraz współpracę przy ochronie dziedzictwa kulturowego. Zerwanie partnerstwa oznaczałoby odcięcie tych kanałów dialogu i pogłębiło nieufność. Nie sposób też pominąć kontekstu geopolitycznego. Ukraina prowadzi wyczerpującą wojnę obronną przeciwko pełnoskalowej agresji Federacji Rosyjskiej. W tym trudnym momencie zerwanie partnerstwa na poziomie lokalnym byłoby krokiem izolującym, sprzecznym z polską racją stanu, solidarnością z narodem ukraińskim. Decyzja taka mogłaby zostać wykorzystana propagandowo przez stronę rosyjską. Rada Miasta Płocka pragnie podkreślić, że kwestie polityki pamięci i upamiętnień należą przede wszystkim do kompetencji władz państwowych obu krajów. Samorząd lokalny powinien koncentrować się na praktycznej współpracy przynoszącej korzyści mieszkańcom. Dotychczasowa współpraca przynosiła wymierne efekty. Jej kontynuacja pozwala na budowanie relacji z mieszkającymi na tamtym terenie Polakami. Decyzja o zerwaniu współpracy mogłaby zostać przez nich odczytana jako forma opuszczenia ich przez rodaków i to w tak trudnym wojennym czasie, na co pozwolić nie można. Mając na uwadze powyższe, Rada Miasta Płocka rozpatruje petycję negatywnie, wskazując jednakowoż, że decyzja ta nie oznacza akceptacji gloryfikacji Bandery czy OUN, UPA, lecz wynika z przekonania, że dialog i współpraca lokalna są skuteczniejszym narzędziem niż izolacja, szczególnie w obecnym kontekście międzynarodowym.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miasta Płocka, w tym do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta Płocka

RADA MIASTA PŁOCKA

Artur Jaroszewski